

Raviini- ja rinnelehdot

Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner

Koodi: 9180

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

Luontodirektiivin ensisijaisesti suojeltu luontotyyppi

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Raviini- ja rinnelehdot ovat ravinteisia, tuoreita lehtoja, joiden puustossa esiintyy jalopuita: lehmusta, vaahteraa, jalavia tai saarnea. Jalopuiden määrä voi olla vähäisempi kuin luontodirektiivin 'jalopuumetsissä'. Aluskasvillisuudessa vallitsevat tyypilliset tuoreiden lehtojen lajit, kuten mustakonnanmarja, lehto-orkkeli, sinivuokko ja imikkä.

Raviini- ja rinnelehtojen esiintymiselle on olennaista topografia. Ne sijaitsevat kivikkaisilla, louhikkaisilla tai kallioisilla rinteillä tai rinteiden juurelle rapautumalla syntyneissä kivi-koissa. Esiintymät voivat olla myös puron- tai joenvarsien ravineissa eli veden hienoon maa-ainekseen syövyttämissä jyrkkärinteissä laaksoissa. Raviini- ja rinnelehtoja on etenkin seuduilla, joilla esiintyy emäksisiä kivilajeja. Reheviä rinnelehtoja on myös mesotrofisten silikaattikallioiden yhteydessä paikoilla, joissa kallion valuedet lisäävät rinteiden ravinteisuutta. Harjumuodostumien lehtorinteet ja tammea kasvavat rinnelehdot eivät kuulu tähän luontotyyppiin. Luonnontilan kannalta olennaisia piirteitä ovat kookkaat jalot lehtipuut, luonnontilainen puustorakenne, lehtokasvillisuus sekä häiriintymätön vesitalous.

Levinneisyys

Raviini- ja rinnelehdot on Suomessa harvinainen luontotyyppi, jonka esiintyminen on vielä puutteellisesti tunnettu. Esiintymiä on tammivyöhykkeessä, etenkin Ahvenanmaalla, Varsinais-Suomessa ja Uudenmaan länsiosissa, mutta myös Hämeen ja Keski-Karjalan lehtokeskusten alueilla, Keski-Suomessa sekä Kaakkois-Suomen rapakivialueella. Pohjoisin tunnettu esiintymä on Korpilahdella.

Nykytila ja uhkatekijät

Luontotyyppiin kohdistuvia suurimpia uhkia ovat tyypillisen lajiston köyhtyminen esiintymien pienen koon ja eristyisyyden vuoksi sekä kuusettuminen, joka voi uhata lajiston monimuotoisuutta ja siten kohteiden edustavuutta. Joskus myös esiintymien ulkopuolinen maankäyttö voi uhata esiintymien laatua. Teiden rakentaminen ja ojitukset voivat vaikuttaa esiintymien kosteusoloihin.

Raviini- ja rinnelehdosta suurin osa sijaitsee suojelualueilla ja monet esiintymät täyttävät luonnonsuojelulain mukaan suojeltujen jalopuumetsiköiden vaatimukset. Esiintymät voivat myös olla metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (rehevät lehtolaikut), joita on käsiteltävä niiden ominaispiirteet säilyttävällä tavalla.

Kuva: Anne Raunio